

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžrk/3/2018
Identifikačné číslo spisu: 4016200270
Dátum vydania rozhodnutia: 22.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4016200270.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a sudcov Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Anny Pet'ovskej, PhD, v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Y. G., nar. XX.XX.XXXX, B., zastúpenej advokátskou kanceláriou Čarnogurský ULC s.r.o., Tvarožkova 5, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, Štefánikova trieda 69, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 18/2015-6/To OU-NR-OOP5-2016/003443-6 k: C 115/2015 zo dňa 14. 01. 2016, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 11S/64/2016-150 zo dňa 27.09.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 11S/64/2016-150 zo dňa 27. septembra 2017 z a m i e t a .

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre zamietol žalobu žalobkyne o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 18/2015-6/To OU-NR-OOP5-2016/003443-6 k: C 115/2015 zo dňa 14.01.2016, ktorým podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Topoľčany, katastrálneho odboru č. C 115/2015 zo dňa 20.11.2015 o nevyhovení námietke žalobkyne podanej proti návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území F. týkajúcej sa zápisu, vlastníckych práv podľa § 7 ods. 3 zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva pozemkov v znení neskorších predpisov, k parcele č. 294 - orná pôda o výmere 5 840 m² v celosti zapísanej v registri prídelov a v Osvedčení o dedičstve č. 9D 1119/2004, Dnot. 278/2004 vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Žalovaný v odôvodnení poukázal na ust. § 1 ods.1 a 2 zákona č. 180/1995 Z.z. a na Metodický návod na spracovanie registra obnovenej evidencie pozemkov č. MN 74.20.73.47.00, podľa ktorého predmetom konania sú pozemky (§ 1 zákona), ktoré nie sú vpísané na liste vlastníctva v katastri. S poukazom na uvedené nie je možné, aby správny orgán na základe námietky menil v konaní podľa zák. č. 180/1995 Z.z. vlastnícke vzťahy, resp. zakladal vlastnícke právo v prospech inej osoby, pričom k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom

námietky, bolo evidované vlastnícke právo v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva na 100%. Podľa identifikácie parciel vyhotovenej ku konaniu č. C 115/2015 je celá parcela č. 294/7 zo zoznamu prídellových parciel zapísaná na LV č. XXX ako parcela registra C č. 294/5 v prospech J. L. v podieli 1/1.

2. Krajský súd v odôvodnení uviedol, že v zmysle ust. § 1 ods. 1, 2 zák. č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov predmetom konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi, alebo držbou, ktoré nie sú evidované, alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií. Z právomocí správnych orgánov vymedzených citovaným zákonom vyplýva, že správne orgány v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov nemajú právomoc posudzovať zákonnosť a platnosť prídellových listín (ani prídellovej listiny vydanéj ONV Topolčany - pôdohospodárskym odborom pod č. d. 1541/1961), zmlúv, dedičských rozhodnutí, delimitačných protokolov resp. iných právnych úkonov, ktoré už boli evidované a zapísané v pozemkovej knihe, resp. v katastri nehnuteľností a ktorými boli vymedzené vlastnícke práva k pozemkom. Za nesprávny považoval súd i názor žalobkyne prezentovaný v podanej žalobe, že do predmetu konania ROEP môžu byť zahrnuté i parcely s úplným LV, ak má správny orgán pochybnosti o hodnovernosti údajov v katastri nehnuteľností. Predmet konania podľa zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov je definovaný v ust. § 1 ods. 5 tohto zákona (pokiaľ nie je ustanovené inak) a nie je ponechaný na úvahu správneho orgánu.

3. Námietky žalobkyne v plnom rozsahu považuje za nedôvodné. Na tomto konštatovaní nič nemení ani zistenie, že komisia námietku žalobkyne podanú dňa 11.02.2014 neposúdila v lehote ustanovenej zákonom, pričom v tejto súvislosti bolo potrebné zdôrazniť, že pozemok parc. č. 294/5 (do ktorého bola zidentifikovaná parc. č. 294/7) bol už v čase začatia konania o návrhu ROEP vo vlastníctve iného vlastníka, a to v celosti, preto ani nebol predmetom konania o návrhu ROEP a bolo možné robiť prevody tejto nehnuteľnosti i v čase prebiehajúceho konania o návrhu ROEP. Správny orgán si pred rozhodnutím o námietke žalobkyne zadovážil dostatok dôkazov potrebných na rozhodnutie, dostatočne a správne zistil skutkový stav veci, ktorú i správne právne posúdil.

4. Krajský súd v odôvodnení vyhodnocoval i skutočnosti týkajúce sa vzniku vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobkyne. (Tieto kasačný súd neuvádza, pretože ich krajský súd vyhodnocoval nad rámec aplikácie ust. § 1 ods. 2 zák. č. 180/1995 Z.z.).

5. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Namietala záver prijatý komisiou ROEP v prvostupňovom rozhodnutí zo dňa 20.11.2015, podľa ktorého „vlastníctvo k pozemku je vysporiadané v prospech iného vlastníka a podľa zákona č. 180/1995 Z.z. nie je predmetom konania a preto nie je možné námietke žalobkyne vyhovieť“. Tento záver a samotné prvostupňové rozhodnutie považovala žalobkyňa za nesprávne, arbitrárne, nepreskúmateľné a nezákonné, pretože bolo podľa jej názoru predčasné, nevychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, ktorý nebol zisťovaný najmä v súlade so zákonom č. 180/1995 Z.z. Samotné prvostupňové rozhodnutie a jeho odôvodnenie odporovalo skutočnému skutkovému stavu a odporovalo zmyslu a účelu zákona č. 180/1995 Z.z., ktorý nebol vykladaný ústavne konformným spôsobom, keďže nie je vo verejnom záujme vysporiadať v rámci ROEP vlastníctve vzťahy tak, že sa poprie skorší titul, riadne správnymi orgánmi a notárom ako súdnym komisárom potvrdený a dá prednosť absolútne neplatnému titulu, ktorý bol výsledkom porušenia zákona v čase neslobody. Správny orgán a vyhotoviteľ ROEP (GEOMETRA Trenčín s.r.o.), ako vyplýva z napádaného rozhodnutia, prešetrovaním zistil, že pozemku zodpovedá parcela registra „C“ parc. č. 294/5 - orná pôda o výmere 109 734 m², ktorá je zapísaná na liste vlastníctva č. XXX, ktorý je majetkovoprávne vysporiadaný na 100 %, čo je skutočnosť nesprávna a spochybnená, keďže v samotnom konaní ROEP v k. ú. F. viacerí vlastníci pozemkov, toho času evidovaných ako parcela registra „C“ s parc. č. 294/5 - orná pôda o výmere 109 734 m², podávali proti návrhu ROEP námietky a Správne mu orgánu bolo známe, že sa pred konaním ROEP domáhali v katastri nehnuteľností zápisu ich titulov, avšak bezúspešne, teda hodnovernosť zápisu v katastri nehnuteľností

bola nepochybne prinajmenšom spochybnená.

6. V časti II. kasačnej sťažnosti nazvanej odôvodnenie sťažovateľka uviedla i meritórne dôvody o vzniku vlastníckeho práva jej právnych predchodcov. Tvrdila, že zabezpečených podkladov zo strany konajúceho súdu, ako aj dokladov a vyjadrení žalovaného, nepochybne aj napádaných rozhodnutí je zrejmé, že dochádzalo vo vzťahu k vlastníckemu právu žalobkyne, ktorá disponuje platným titulom osvedčujúcim jej vlastnícke právo k dotknutému pozemku (Osvedčenie o dedičstve), ako aj ďalších pôvodných vlastníkov pozemku, parcely registra „C“ s parc. č. 294/5, toho času evidovanej na LV č. XXX pre k. ú. F. v prospech tretej osoby, ku viacerým nezákonným postupom, najmä teda správnych orgánov na úseku katastra nehnuteľností, historických nesprávností evidovania nehnuteľností, nezákonných zápisov vlastníckeho práva v prospech štátu bez prijatia rozhodnutí o odňatí vlastníckeho práva a v dôsledku nich aj k ďalším pochybeniam v samotnom konaní ROEP v k. ú. F..

7. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právni predchodcovia žalobkyne (Q. T. a L. ako vlastníci pozemku s parc. č. 294/7 roľa o výmere 5840 m²) mali platný titul vlastníckeho práva a tento a ani ich vlastnícke právo im preukázateľne nezaniklo, pričom je faktom, že vlastnícke právo im ani žiadnym spôsobom odňaté nebolo, čiže žalobkyňa má vlastnícke právo k predmetnému pozemku. Keďže sťažovateľka disponuje platným titulom, osvedčením o dedičstve, jej vlastnícke právo malo byť zapísané záznamom (evidenčný charakter), resp. v konaní o ROEP malo byť vyhovené jej námietke v konaní ROEP.

8. Podľa názoru sťažovateľky sa v konaní ROEP v k. ú. F. malo postupovať tak, že sa mala vyznačiť minimálne duplicita vlastníckeho práva žalobkyne, ako to komisia ROEP aj rozhodla. Pri prejednávaní námietky sa mala na príslušný list vlastníctva zapísať obmedzujúca poznámka, ktorá by zabránila, aby nemohol byť predmetný pozemok počas konania ROEP v k. ú. F. prevedený zo Slovenskej republiky - Slovenského pozemkového fondu (pozn. zastúpenej aj v komisii ROEP v k. ú. F.) na tretiu osobu a následne mal byť zo strany Slovenskej republiky zvolený postup na základe § 12 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. Výsledkom však je evidovanie pozemku v prospech tretej osoby, ktorej dobromyselnosť nemožno opomínať, toto však nie je potvrdením jej dobromyselnosti. Kasačný súd z kasačnej sťažnosti zistil, že sťažovateľka v zastúpení advokátom podrobne opísala skutočnosti z ktorých vyvodzuje svoje vlastnícke právo k dotknutému, a to v rozsahu, ktorý je spôsobilý byť podkladom na riešenie sporu o určenie vlastníckeho práva.

9. Sťažovateľka navrhovala, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa. Alternatívne navrhovala, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

10. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 09.08.2018 ku kasačnej sťažnosti navrhoval, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že tvrdenie sťažovateľky, že vlastnícke právo právnych predchodcov žalobkyne (T. Q. a L. Q.) k parcele č. 294/7 na základe prídeltu bolo zapísané v pozemkovej knihe sa nezakladá na pravde. Pôvodná pozemkovoknižná parcela č. 294 bola zapísaná v pozemkovoknižnej vložke (ďalej aj „PKV“) č. 204 v k. ú. F. vo výlučnom vlastníctve: L. Z.. PKV č. 204 v k. ú. F. bola v roku 1948 konfiškovaná v celosti. Konfiškácia bola aj riadne vyznačená v časti A/MAJETKOVÁ PODSTATA v PKV č. 204 v podiele 1/1 na základe č. d. 3630/1948. V tejto PKV je poznačené „Konfiškované podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. nar. SNR v znení nar. č. 64/1946 Sb. nar. SNR.“ V predloženej spise (číslo listu Co 18/2015-32) sa nachádza aj návrh Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy na zápis uvedenej a následne vykonanej poznámky o konfiškácii. Keďže konfiškácia bola v PKV č. 204 riadne vyznačená v celosti, bolo pre konanie nepodstatné, že sa v archíve nenašlo č. d. 3630/1948. V roku 1961 bola vydaná prídeltová listina ONV pôdohospodárskym odborom v Topoľčanoch, na základe ktorej bola parcela č. 294 - lúka o výmere 157 944 m² zapísaná do novej PKV č. 346 v prospech Československý štát - Štátne lesy v Pezinku, lesný závod Topoľčany. Listina č. d. 1541/1961, na základe ktorej bol vykonaný zápis, je súčasťou predloženého spisu spolu s PKV č. 204 a 346 v k. ú. F.. Z vyššie uvedeného je podľa žalovaného zrejmé že parcela č. 294 po jej rozdelení v pozemkovej knihe zapísaná v prospech iných vlastníkov nebola. Ak

by bolo vlastníctvo právnych predchodcov, žalobkyne zapísané v pozemkovoknižnej vložke, notár by pri prejednaní dedičstva č. k. 9D 1119/2004-44, D not. 278/2004 po V. Q. vychádzal z tejto PKV, nie z listiny Obvodného úradu, štátneho pozemkového úradu v Trenčíne. Žalovaný zdôraznil, že parcela č. 294/7 nebola nikdy identická na stav katastra nehnuteľností, nikdy nebola do katastra nehnuteľností (ani do pozemkovej knihy) zapísaná a je súčasťou parcely č. 294/5 vo výmere 109 734 m², ktorá je odo dňa 05. 05.2015 v celosti zapísaná na LV č. XXX v k. ú. F. vo vlastníctve fyzickej osoby predtým bola ako parcela č. 294/5 vo výmere 125 008 m² zapísaná v celosti vo vlastníctve a v správe Slovenského pozemkového fondu na základe delimitačného protokolu zo 12.6.1998 zapísaného do KN záznamom Z 1945/1998. Na základe predložených listinných dokladov v konaní nebola pochybnosť o tom, že parcela č. 294/5 (do ktorej bola zidentifikovaná i parcela č. 294/7) nemohla byť predmetom konania ROEP, keďže bola už v čase začatia konania o návrhu ROEP v celosti evidovaná na príslušnom liste vlastníctva v prospech iného vlastníka. V danom prípade neboli splnené podmienky na vyznačenie poznámky o spochybnení údajov o vlastníckom práve podľa § 39 ods. 2 katastrálneho zákona, keďže k zápisu duplicitného vlastníckeho práva k tej istej nehnuteľnosti nikdy nedošlo. Nemožno vyznačiť evidovanie duplicitného vlastníctva z dôvodu, že v katastri nehnuteľností je zapísaná na LV č. XXX v k. ú. F. len parcela č. 294/5 v celosti s výmerou 109 734 m² a parcela č. 294/7 z dôvodu, že nie je identická na stav KN, v operáte zapísaná nie je (nebola vedená ani v pozemkovej knihe ani na LV).

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

12. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že zásadnou skutkovou okolnosťou v administratívnom konaní bolo, že podľa identifikácie parciel vyhotovenej ku konaniu č. C 115/2015 je celá parcela registra „E“ č. 294/7 k. ú. F. zo zoznamu prídellových parciel zapísaná na LV č. XXX ako parcela registra „C“ č. 294/5 v prospech J. L. v podieli 1/1. Skutočnosť, že sporná parcela je súčasťou už evidovaného vlastníckeho vzťahu v registri „C“ viedla žalovaného i správny orgán prvého stupňa k záveru, že ako evidovaný vlastnícky vzťah v celom rozsahu nie je predmetom konania ROEP v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z.

13. Kasačný súd z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia číslo C 115/2015 zo dňa 20.11.2015 zistil, že pôvodná parcela EKN č. 294 vedená v pozemkovoknižnej vložke č. 204 bola na základe prídellovej listiny č. d. 1541/1961 vydanéj ONV -pôdohospodársky odbor v Topolčanoch zo dňa 8. júla 1961 zapísaná do novej pkn vl. č. 349 v prospech vlastníka Čsl. štát - štátne lesy v Pezinku, lesný závod Topolčany. Neskôr bola parcela delimitačným protokolom predelimitovaná v prospech SR Slovenský pozemkový fond a zapísaná na list vlastníctva č. XXX a následne zmluvou o bezodplatnom prevode vlastníctva zapísaná v prospech iného vlastníka v celosti. Komisia prejedнала námietky Y. G., r. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX B. XX a dospela k záveru, že námietka je neopodstatnená, vlastníctvo je vysporiadané v celosti v prospech iného vlastníka a podľa zákona 180/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov nie je predmetom konania ROEP a preto nie je možné námietke vyhovieť.

14. Podľa § 29b ods.1 zák. č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení zákona č. 115/2014 Z.z. konanie, v ktorom nebol návrh registra podľa § 7 ods. 1 uverejnený do 30. apríla 2014, sa dokončí podľa zákona účinného od 1. mája 2014.

15. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že návrh registra obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území F. bol zverejnený dňa 14.01.2014 verejnou vyhláškou Okresného úradu Topolčany, katastrálny odbor č. j. 111/2014 zo dňa 13.01.2014.

16. Podľa § 1 ods.1 zák. č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení účinnom ku dňu 30.04.2014 v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "konanie") sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych

vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len "register").

17. Podľa § 1 ods.2 zák. č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení účinnom ku dňu 30.04.2014 predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou, ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií 2) (ďalej len "pozemok"), ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

18. Najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ je vlastnícke právo k pozemku v celom rozsahu evidované ako parcela registra „C“, je takýto pozemok v zmysle § 1 ods. 2 zák. č. 180/1995 Z.z. vylúčený z usporiadania vlastníctva formou ROEP, ak dôjde k sporu o vlastnícke právo. Správne konanie ROEP má v zásade nesporný charakter. Jeho účelom je usporiadanie neevidovaných vlastníckych vzťahov.

19. Pokiaľ ide o tvrdené skutočnosti žalobkyňou o vzniku je vlastníckeho práva, sú závažného charakteru. Vyhodnotiť, či došlo k vzniku vlastníckeho práva môže iba civilnoprávny súd po vykonaní dokazovania. Správne súdy od účinnosti zákona č. 162/2015 Z.z. (01.07.2016) nemajú právomoc na konanie v plnej jurisdikcii vo veciach vyplývajúcich z občianskeho práva (pôvodné ust. § 250i ods. 2 OSP) vykonávať dokazovanie. Právny názor krajského súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku, týkajúci sa nevzniku vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobkyne nie je pre súd konajúci v sporovom konaní o určenie vlastníckeho práva záväzný. Závery krajského súdu vzniku vlastníckeho práva boli nad rámec aplikácie ust. § 1 ods. 2 zák. č. 180/1995 Z.z. a kasačný súd ich nepreskúmal.

20. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP. Sťažovateľke nevznikol nárok na náhradu trov kasačného konania, keďže v ňom nemala úspech. Žalovanému trov konania nevznikli.

21. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.